

עפ"ג 28310/01/15 - מדינת ישראל נגד אברהם לב-ארי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 28310-01-15 מדינת ישראל נ' לב-ארי

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופט מרים סוקולוב
המערכת: מדינת ישראל
נגד
המשיבה: אברהם לב-ארי

פסק דין

1. המשיב שבפנינו הורשע על סמך הודייתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן. כל האישומים עניינם פעולות שנעשו במהלך קשר שנקשר בין המשיב למי שהיו שותפיו לכתב האישום לפרוץ לבתיהם של קשישים על-מנת לגנוב מהבתים הללו רכוש. בסופו של יום, הורשע המשיב בעבירות אלה: שני אירועים של התפרצות בגניבה בצוותא חדא באישומים הראשון והשלישי, אירוע אחד של הסגת גבול באישום השני. אנו רואים לציין כי באישום השלישי (שהוא אישום מס' 4 בכתב האישום לאחר שאישום אחד נמחק), בנוסף לעבירות של התפרצות, הורשע המשיב גם בקשירת קשר לביצוע פשע ובעבירת גניבה.

בית משפט קמא קיבל ביחס למשיב תסקיר של שירות המבחן. בפועל הונחו בפני בית המשפט, כמו גם בפנינו, שני תסקירים. בעקבות התסקירים הוטלו על המשיב 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות וכן ענישה נוספת. על הענישה מערערת המדינה בפנינו.

2. עד שאנו מגיעים לדון בטענותיה של המדינה נתייחס בקצרה לעובדות כתב האישום המדברות, לשיטתנו, בעד עצמן.

באישום הראשון מדובר בכך שהמשיב ביחד עם חבריו לכתב האישום תכננו להתפרץ לדירתה של המתלוננת שהיא ילידת 1929. המתלוננת מתגוררת ברחובות יחד עם מטפלת, ללמדך על מצבה. במסגרת הקשר התקשר אדם לביתה של המתלוננת ביקש לדלות פרטים באשר לכתובת המגורים, מצב רפואי וכיו"ב. בהמשך דפק אדם על דלת דירתה של המתלוננת, התחזה כעובד עירייה וביקש לבדוק את השירותים בטענה כי עולה מהם ריח רע. אותו אדם הסתובב בדירה ובהמשך יצא ממנה. יום אחד לאחר מכן הגיעו המשיב וחבריו לביצוע הפריצה,

תפקידו של המשיב היה לתצפת על הבנין, השניים הנוספים התפרצו לדירה בצוותא חדא וגנבו רכוש שכלל תכשיטים כמפורט בכתב האישום. לצד הרכוש שגנבו הותירו השניים גם עקבות נוספים לפעילותם בכך שפיזרו את תכולת הדירה על הרצפה.

באישום הנוסף שעניינו הסגת גבול, מדובר בכך שהמשיב נכנס לבנין באמצעות כרטיס אותו הצמיד ללשונית דלת הבנין, פתח את דלת הבנין ונכנס פנימה. המשיב אפשר לאחר להיכנס פנימה לתוך הבנין. האישום האחרון (אישום מס' 4 בכתב האישום) מתעד אף הוא פרשה קשה של פגיעה בקשישה. המשיב ביחד עם שותפו לכתב האישום קשרו קשר להתפרץ לדירתה של המתלוננת שהיא ילידת 1928. במסגרת הקשר המשיב יצא ממעלית הבנין יחד עם המתלוננת בקומת דירתה ונכנס לדירתה באמתלה של שתיית כוס מים, לאחר שתיית כוס המים יצא מהדירה. בהמשך התקשר אדם כלשהו לדירת המתלוננת וביקש כי המתלוננת תגיע לביטוח לאומי לצורך קבלת כסף. לאחר אותה שיחת טלפון התבצעה הפריצה פנימה. המשיב המתין מחוץ לדלת הבנין. חבריו לפריצה נכנסו פנימה כשאחד מהם חובש לראשו כובע קסקט ועוטה לפניו מסכת מנתחים. מהדירה נגנב רכוש שכלל תכשיטים, לרבות טבעת נישואין עם הקדשה וכסף מזומן בסך 2,000 ₪.

3. על אלה עמד בית משפט קמא לענין גזר הדין:

המשיב הוא אכן עבריין בעל הרשעות קודמות שריצה גם עונשי מאסר. יחד עם זאת, כרגע הוא מצוי בתהליכי שיקום וזהו הנימוק העיקרי שבשלו ראה בית משפט קמא להסתפק במקרה זה בעונש שירוצה בדרך של עבודות שירות. מתחם הענישה עומד בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בגין עבירות ההתפרצות ומתחמים נוספים. אולם, בשל תהליך השיקום יש מקום לסטות במקרה זה ממתחם הענישה. במיוחד עמד בית המשפט על האמור בתסקיר השני אותו הגדיר כ"תסקיר מופתי" כפי שהוגדר גם ע"י התביעה. בית המשפט סבר כי סיכויי שיקומו של המשיב נראים ממשיים, הגם שהוא ניהל בעבר אורח חיים שולי ועברייני. מזה שנים ארוכות הוא נמנע ממעורבות בפלילים והשתלב בהליך טיפולי. שירות המבחן התרשם ממנו באופן חיובי הן מהדרך שבה השתלב בטיפול, והן מהמוטיבציה שלו להמשיך בהליך זה. עוד ייחס בית משפט קמא משקל לכך שאשתו של המשיב מסייעת לו בתהליך וגם בכך סיכוי של ממש לשיקום. בית המשפט היה ער לכך כי על שותפיו של המשיב לכתב האישום נגזרו עונשי מאסר בפועל, האחד ל- 12 חודשים והשני ל- 27 חודשים כאשר תקופה זו כוללת גם תיקים נוספים שצורפו, עדיין סבר כי יש מקום לאמץ במקרה זה את מתווה השיקום ולהסתפק בענישה שפורטה לעיל.

4. על אלה עומדת המדינה בהודעת הערעור:

העבירות שמדובר בהן הן קשות במיוחד. המדינה מפנה לקורבנות העבירה, העובדה שמדובר בקשישים. עוד מפנה המדינה לעונשים שנגזרו על שותפיו של המשיב לכתב האישום. לא היה מקום "להחריג" את המשיב בצורה מובהקת כל-כך כפי שעשה בית משפט קמא מהענישה שהוטלה בתיק זה על המעורבים הנוספים. שיקול השיקום איננו יכול להוות שיקול ראשון במעלה. המשיב, לדבריו, כבר השתקם בעברו, ועדיין שב וביצע את העבירות נושא כתב האישום הנוכחי. חומרת העבירות, עברו של המשיב, העובדה שעבר כבר תהליך של שיקום שלא נשא פרי, כפי שההרשעה הנוכחית מוכיחה, מצביעות על כך ששגה בית משפט קמא בנתיב שהלך בו.

5. הסנגור, כפי שניתן להבין, מבקש להותיר בעינה את הענישה כפי שהוטלה על-ידי בית משפט קמא. המשיב אכן השתלב בשיקום בהיבטים שונים. למשיב גם נגרם נזק ממוני, רכבו חולט ובכך יש ענישה של ממש. עברו של המשיב הוא ברובו עבר ישן, מלפני שנים רבות. המשיב הוא אב ל-6 ילדים. בית משפט קמא הגיע למסקנה שהגיע לאחר התלבטות. מדובר בהחלטה אמיצה ויש מקום לכבד החלטה זו. משקל רב ייחס הסנגור לכך שהמשיב כבר החל בריצוי עבודות השירות שהוטלו עליו על-ידי בית משפט קמא. לענין זה מפנה הסנגור לעובדה שהמדינה הגישה את הערעור ביום האחרון שניתן היה להגישו מכח החוק, ורק בשלב זה הגישה גם בקשה לעיכוב ביצוע. כך קרה שהמשיב כבר התחיל בעבודות השירות ועד היום ריצה בערך חודש או מעט פחות מכך ויש לתת לכך משקל של ממש. ב"כ המשיב גם מפנה אותנו להחלטתה של כב' השופטת שירזלי שדנה בזמנו בבקשת עיכוב הביצוע ושם אמרה מה שאמרה באשר להתנהלותה של התביעה בהיבט מועד הגשת הערעור וכן באשר לסיכוי הערעור.

6. שקלנו את טיעוני הצדדים, נטלנו לעצמנו פסק זמן נוסף במהלך הדיון היום שעל כן פסק הדין ניתן רק לאחר ההפסקה לאחר שעשינו זאת, דעתנו היא כי לא יכולה להיות התלבטות אמיתית באשר לצדקתו של ערעור זה. לא בכדי פירטנו את עובדות כתב האישום. אין לך היבט של חומרה שלא גלום בעבירות אותן ביצע המשיב ביחד עם חבריו. איננו רואים לנכון לחזור ולצטט את כל ההלכות הרבות באשר למשמעותן של עבירות הרכוש, גזילת בטחון של מי שביתו נפרץ, והוא חוזר לבית כדי למצוא תכולת דירה על הרצפה וכיו"ב, זאת לצד הרכוש שנגזל בפועל. בית המשפט העליון כבר אמר את דברו בנושא זה, כך גם כל ערכאה שעסקה אי פעם בתחום עבירות הרכוש ואין לנו אלא לאמץ את הדברים.

אלא, שזהו רק קצה הקרחון כאשר מדובר בתיק שבפנינו. המשיב וחבריו בחרו להם כקורבנות העבירות את החלק החלש ביותר בחברה, קרי: קשישים. בשני האישומים שמדובר בהם (למעט האישום של הסגת הגבול) מדובר בקשישות האחת ילידת 1928 השנייה ילידת 1929. העבירות בוצעו בתחום רב כאשר במקרה אחד מתבקשת שתיית מים ולאחר מכן המתלוננת נקראת כביכול לביטוח הלאומי כדי לקבל כסף, ובמקרה הנוסף מדובר גם כן בשיחת טלפון שהכשירה את הרקע ובה נתבקשו פרטים מסוימים על המתלוננת. מי שבחר לעצמו כקהל יעד את אוכלוסיית הקשישים מעיד על עצמו שהוא נעדר כל מעצורים מוסריים וערכיים וספק בעינינו אם הוא ראוי להתחשבותו של בית המשפט.

7. לכך אנו מצרפים את עיקרון היסוד בתיקון 113 לחוק העונשין. עיקרון היסוד הוא ההלימה. השיקום אכן מוסדר בתיקון 113 ותופס בו מקום של כבוד, אולם איננו מחליף את עיקרון ההלימה. עיקרון ההלימה מכתוב את הצורך במאסר בפועל לתקופה מסוימת לפחות. המאסר אמור לתת ביטוי ולו מקצתו של ביטוי, לחומרת העבירות, לנזקים שנגרמו כתוצאה מהם ולשפלות שגלומה בהם. לעיקרון ההלימה מצטרף גם עיקרון אחידות הענישה. שותפיו של המשיב נדונו לתקופת מאסר ולא ראינו מדוע עניינו של המשיב יהיה שונה.

8. ובאשר לשיקום עליו שם בית משפט קמא את הדגש: עיינו בשני תסקירי שירות המבחן, אנו רואים לציין כי התסקיר הראשון שהוא מחודש יוני 2014 עדיין מעלה סימני שאלה. שירות המבחן מציין כי: **"ניכרים דפוסי התנהגות וחשיבה שוליים לצד קושי בוויסות דחפים"**. שירות המבחן העריך באותו מועד כי

"הסיכון להישנות התנהגות בעייתית נותר גבוה, בעיקר בתחום ההתמכרות". אנו ערים לאמור בתסקיר שירות המבחן הנוסף מחודש אוקטובר 2014, עדיין האמור בתסקיר זה אינו יכול להוות מענה מלא לאמור בתסקיר הקודם. מכל מקום, גם אם אנו יוצאים מנקודת ההנחה כי אכן מדובר בתהליך שיקום של ממש, תהליך זה אינו יכול לשאת על גבו את משקל ההכרעה הערכית והמוסרית בתיק זה. אנו רואים להדגיש בענין זה כי המשיב, על-פי דבריו שלו, כבר עבר בעבר תהליך שיקום וגמילה ופרץ העבירות הנוכחי מצביע על כך שלתהליך זה היתה השפעה לתקופה מוגבלת ולא מעבר לכך. ראוי הציבור כולו ובמיוחד ציבור הקשישים להגנה מפני מעשים מסוג המעשים המפורטים באישומים שבהם הורשע המשיב.

סוף דבר

9. לאחר ששקלנו את מכלול הנסיבות ותוך שאנו נותנים משקל לכך שהמשיב כבר ריצה חודש אחד של מאסר בדרך של עבודות שירות, אנו מטילים עליו שנה אחת מאסר בפועל. מתוך שנה זו תנוכה התקופה בה ישב המשיב במעצר בתיק זה. המשיב היה במעצר מה- 20.8.13 עד 24.10.13.

יתר רכיבי הענישה יישארו בעינם.

ניתן והודע היום כ"ז שבט תשע"ה, 16/02/2015 במעמד הנוכחים.

מרים סוקולוב, שופטת

ג'ורג קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד